

“İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı”na İlişkin Yöntemsel Açıklama

İstatistik Genel Müdürlüğü
Reel Sektör Verileri Müdürlüğü

İçindekiler

I. Amaç.....	3
II. Çerçeve	3
III. Kapsam	3
IV. Veri Derleme Yöntemi.....	3
V. Sınıflama	3
VI. Kırılımlar	4
VII. Hesaplamalar	4
VIII. Yayınlama.....	5
IX. Revizyon Politikası	5

I. Amaç

“İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO)” imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin anket döneminde mevcut fiziki kapasitelerine göre fiilen gerçekleşen kapasite kullanımlarının alınmasını amaçlamaktadır.

II. ereve

Çalışmanın erevesi, TÜİK’in 2005 bazlı İmalat Sanayi retim Endeksi (SE) anket birimlerinden oluşmaktadır. SE, imalat sanayi sektörü kapsamında kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinin tamamıyla, özel sektörde çalışan sayısı yıllık ortalama 20 ve daha fazla kişi olan işyerlerinin, NACE Rev.2 sınıflamasının dörtlü faaliyet düzeyine göre gerçekleşen üretim değerinin en az yüzde 90’ını gerçekleştiren işyerlerinden oluşmaktadır. Anketin erevesi, SE’deki güncellemelere paralel olarak güncellenmektedir.

III. Kapsam

KKO, İktisadi Yönelim Anketi (İYA) sonuçlarına dayalı olarak üretilmektedir. İYA’nın işyeri kapsamı, SE erevesindeki anket birimlerine, 50 kişi ve üzerinde çalışanı olan işyerlerinin l faaliyet düzeyindeki üretim değerine kesme uygulanarak oluşturulmuş olup iki yılda bir güncellenmektedir. Bu kapsamda ankete yeni dahil edilecek işyerleri, anket gönderilen işyerlerinin l sektörler itibarıyla önceki yıl üretim değerinin en az yüzde 85’ini temsil etmesine yönelik olarak belirlenmektedir.

IV. Veri Derleme Yöntemi

Anket yanıtları, katılımcıların tercihine göre web sayfası ya da posta aracılığıyla, ait olduğu ayın 1-15. günleri arasında alınmaktadır. Anket formu, posta aracılığıyla ankete katılan işyerlerine ilgili aydan bir önceki ayın son iř günü gönderilmektedir. Web ortamında hazırlanan anket ise, bu ortamda bildirimde bulunmayı tercih eden işyerleri için, ilgili ayın ilk iř günü erişime açılmaktadır.

V. Sınıflama

NACE Rev.2 sektör sınıflamasının 10-33 kodlu imalat sanayi alt sektörleri bazında ve ürünlerin nihai kullanım amacına göre yapılan sınıflandırmaya göre, sermaye malları, dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malları ve ara malları üreten sektör grupları bazında yapılmaktadır. l faaliyet düzeyindeki sektörler ayırımında, kayıtlı medyanın çoğaltılması (182), temel eczacılık ürünleri imalatı (211), ışınlama, elektro

medikal ve elektro terapi ile ilgili cihazların imalatı (266) ve müzik aletleri imalatı (322) sektörleri kapsam dışındadır.

VI. Kırılımlar

Anket kapsamında işyerlerinden alınan yanıtların toplu sonuçları, NACE Rev.2 sektör sınıflamasının 10-33 kodlu imalat sanayi alt sektörleri ve ürünlerin nihai kullanım amacına göre yapılan sınıflandırmaya göre, sermaye malları, dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malları ve ara malları üreten sektör grupları bazında verilmektedir.

VII. Hesaplamalar

İYA'nın KKO sorusunun yanıtları yüzde olarak alınmakta ve ağırlıklı ortalaması alınarak imalat sanayi, 2-li sektörler ve mal grupları bazında da hesaplanmakta ve yayımlanmaktadır. Ayrıca imalat sanayi geneli için hesaplanan KKO, mevsimsel etkilerden arındırılmış olarak üretilerek yayımlanmaktadır.

1. Ağırlıklandırma

Anket yanıtlarının toplulaştırılmasında üç aşamalı olarak ağırlıklandırma yapılmaktadır. Ağırlıklandırmada, anket kapsamındaki işyerlerinin bir önceki yıldıki sanayi üretim endeksi kapsamında derlenen üretim değerleri kullanılmaktadır. Ankete verilen yanıtlar, birinci, ikinci ve üçüncü aşamalarda işyerlerinin bir önceki yıldıki üretim değerleri ile ağırlıklandırılarak NACE Rev.2 sektör sınıflamasına göre, sırasıyla l faaliyet düzeyi, ikili faaliyet düzeyi ve imalat sanayi geneli düzeyinde toplulaştırılmaktadır. Ağırlıklar, bir önceki yıla ilişkin yıllık sanayi üretim endeksi verileri kullanılarak yılda bir kez güncellenmektedir.

2. Mevsimsel Düzeltme

Kullanıcılar ile karar alıcıların ardışık aylara ait verileri karşılaştırabilmelerine imkn sağlamak amacıyla, "Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı" dolaylı yöntem kullanılarak hesaplanmaktadır. Bu kapsamda, imalat sanayinin alt sektörlerinden mevsim ve/veya takvim etkisi görülenler mevsimsel olarak düzeltilmekte ve ağırlıklı ortalaması alınarak hesaplama yapılmaktadır. Mevsim etkilerinden arındırma işlemi **TRAMO-SEATS** yöntemi ile gerçekleştirilmektedir.

VIII. Yayım lama

KKO sonuçları, İYA'nın yayımlandığı tarihte Bankamız internet sayfasında yayımlanmaktadır. Yayım lama takvimine, TCMB Genel Ağ sayfasından **“Veriler/Veri Yayım lama Takvimi”** başlıklarından, toplu sonuçlara ise **“Veriler/Anketler/İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı”** başlıklarından erişim sağlanabilmektedir. Ayrıca, toplu sonuçların zaman serisi, **“Veriler/İstatistiki Veriler(EVDS)/retim, İstihdam ve cret Verileri”** başlıkları altında kullanıma sunulmaktadır.

IX. Revizyon Politikası

Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir. KKO'nun mevsimsel etkilerden arındırılmış sonuçlarında ise yöntem ve uygulama gereği serilerin model yapısı, model parametreleri ve aykırı gözlem yapısı her yıl itibarıyla değiştirilmekte ancak seriler geçmiőe dönük olarak revize edilmemektedir.